

บทที่ 1

บทนำ

โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยไทยในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีภารกิจหลัก 4 ประการ ดังปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาวของไทย (พ.ศ. 2533-2547) และพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัย คือ 1) การสอนวิชาการและวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม 2) การวิจัยค้นคว้าเพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ 3) การบริการทางวิชาการแก่สังคม และ 4) ทำนุบำรุง รักษา คุ้มครอง ป้อนการ และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในเชิงการถ่ายทอดและปลูกฝังให้เยาวชนตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม และ นอกเหนือจากที่กล่าวมามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ต้องมีจุดเน้นในการมีบทบาทของความเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และต้องดำเนินการผลิตสื่อการสอน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ให้ทันสมัย ซึ่งเป็นบทบาทและภารกิจที่สืบเนื่องมาตั้งแต่เมื่อครั้งยังเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การเรียนการสอนในห้องเรียน มีเทคนิคการสอนมากมายที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการบรรยาย อภิปราย สาธิต หรือวิธีการอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมากก็เป็นการยากที่จะให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ทันกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญอย่างที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540-2544 : 12-13)

การเรียนการสอนดนตรีในระบบโรงเรียนสำหรับเยาวชนไทย ที่ปรากฏเห็นเป็นหลักฐาน ก็คือ การสอนขับร้อง ใน ร.ศ. 128 (พ.ศ. 2452) ในหลักสูตรระดับมูลศึกษาได้มีการสอนขับร้องสำหรับเด็กอายุ 7 ถึง 9 ปี โดยระบุว่า

“... ขับร้อง ความมุ่งหมาย คือ จะให้ได้ประโยชน์ทางทำใจให้เบิกบาน เพราะใจย่อมเป็นใหญ่แห่งกิจการทั้งปวง ถ้าใจมัวมนต์ ไม่ผ่องใส จะประกอบกิจการอันใดก็ยากที่จะให้ดีได้ เหตุฉะนั้น การขับร้องจึงควรฝึกหัดไว้ใช้เป็นเครื่องฟอกล้างใจให้สะอาด ได้คืออย่างหนึ่ง กับฝึกหัดให้รู้จักรักความประณีตและไพเราะด้วย

วิธีสอนคือ หัดร้องเพลง เพราะๆ ง่ายๆ ที่พอสอนได้ เช่น เพลงบทดอกสร้อยเป็นต้น ...” (หจจดหมายเหตุแห่งชาติ, เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ 5 กระทรวงศึกษาธิการ ร.5 ศ. 2/11 เรื่องหลักสูตรมูลศึกษา, ร.ศ. 128)

ปัจจุบันโรงเรียนทุกโรงเรียนประสบปัญหาขาดแคลนครูทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ในเชิงปริมาณส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับประถมและมัธยม ไม่ตรงวิชาที่สอนหรือครูที่มีวุฒิ การศึกษาค่ำ/ต่ำกว่าเกณฑ์ มีปัญหาครูขาดความรู้ด้านดนตรี ขาดความศรัทธาวิชาชีพขาดความ เข้าใจพหุวัฒนธรรม ค้อยประสบการณ์ในการทำงาน ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและความรู้ เนื้อหาวิชาที่ทันสมัย ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นผลจากการบรรจุครูใหม่ไม่เพียงพอกับความต้องการ (growth demand)

เช่นเดียวกับการจัดการเรียนการสอนการขับร้องเพลงไทยในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะ ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประสบปัญหาการขาดสื่อ เทคโนโลยีเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนขาดแคลนครูสอนวิชาการขับร้องเพลงไทยโดยตรง ทำให้เกิดสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ไม่พร้อมด้านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียน การสอนที่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเน้นครูเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา การฟังบรรยายภายใต้ กรอบอันจำกัดของห้องเรียน ไม่ได้เน้นการจัดการกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นการเรียนการสอนที่ มุ่งเน้นการท่องจำมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือปฏิบัติ ขาดการแสวงหาความรู้ทำให้ เป็นตัวขัดขวางการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และเป็นสาเหตุให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการผลิตครูสอนวิชาการขับร้องเพลงไทย จึงเน้นครูที่มี คุณสมบัติเหมาะสมและผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางการขับร้องเพลงไทย แต่ในสภาพความเป็นจริง สถานศึกษาต่างๆในปัจจุบัน ยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งขาดสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอนที่เหมาะสม และทันสมัย จากเหตุผลดังกล่าวนี้ล้วนแต่เป็นอุปสรรคในการ สอนวิชาการขับร้องเพลงไทยอย่างยิ่ง ปัญหาต่างๆดังกล่าวเป็นปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องพึงตระหนัก ควรรีบดำเนินการแก้ไขและเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ หลักรัฐธรรมนูญไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรง ที่ต้องช่วยกันเอาใจใส่ค้นคว้าวิจัย หา วิธีการแนวทางพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการขับร้องเพลงไทยให้เกิดประสิทธิภาพ

ปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในลักษณะ เป็นโปรแกรมสำเร็จรูป หรือที่เรียกว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(Computer Assisted Instruction หรือ CAI) ที่ถือได้ว่าเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนที่ขีด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนสามารถเรียนไปตามความสามารถของตนเอง ตามอัตราการเรียนรู้ โดยไม่ต้องรอหรือเร่งให้ไปพร้อมๆกันกับเพื่อนในห้องเรียน และผู้เรียน สามารถเรียนได้โดยไม่ต้องมีครู สามารถทบทวนบทเรียนได้เองตลอดเวลา ตลอดจนช่วยลดปัญหา การเรียนการสอนได้ ซึ่งในห้องเรียนมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่มีพื้นความรู้ไม่เท่ากัน มีความ เข้าใจในบทเรียนไม่พร้อมกัน ผู้เรียนที่มีความรู้มากกว่าจะเข้าใจในบทเรียนได้เร็วแต่ก็ต้องรอ เพื่อนๆที่ยังเรียนไม่เข้าใจก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือขาดความสนใจ ดังนั้นบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะเข้ามาช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี นอกจากนี้

คอมพิวเตอร์ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมที่เน้นการคิดด้วยสติปัญญาให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้เรียน โดยกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิด และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสิ่งต่างๆ จากสิ่งที่ยากและพัฒนาขึ้นจนกลายเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนมากขึ้นรวมทั้งใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นหาความรู้ในรูปแบบของสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์ สามารถแสดงข้อความเสียง และภาพ ซึ่งอาจจะเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวได้พร้อมกัน ชัยวัฒน์ เขาวรัตน์ (2551 : 183) กล่าวว่า สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความสวยงามน่าสนใจ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนขับร้องและดนตรีหรือสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบการสอนขับร้องและดนตรีนั้น ปัจจุบันมีงานอยู่น้อยชิ้นมาก จึงยังต้องการการพัฒนาอย่างจริงจัง

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย จึงเป็นการนำสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ประโยชน์กับการเรียนการสอนขับร้องเพลงไทย โดยมีเป้าหมายหลักคือการช่วยเหลือในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในทางตรงคือ การใช้คอมพิวเตอร์สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยหรือการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจัดการในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนในทางอ้อมคือ การใช้คอมพิวเตอร์สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยจัดการ เตรียมบางสิ่งบางอย่างเพื่อใช้ในการเรียนการสอน แต่การเรียนการสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยโดยการใช้คอมพิวเตอร์ยังถูกกำหนดอยู่ในวงแคบ ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอเพลง ภาพ เสียง และสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย หรือแม้กระทั่งช่างเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้ผลิตสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีความรู้ความสามารถ กลับพบว่ามีการผลิตสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางการศึกษาด้านการขับร้องเพลงไทยเพื่อประกอบการเรียนการสอนน้อยมาก เมื่อต้องการข้อมูลหรือสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งจำต้องตั้งต้นค้นหาข้อมูลใหม่ทั้งหมดทำให้เกิดความล่าช้าและซ้ำซ้อนสิ้นเปลืองเป็นอันมาก ซึ่งเป็นการศึกษาที่กระจัดกระจายและส่วนใหญ่อังเป็นการเรียนการสอนด้วยข้อมูลที่เป็นเอกสารบันทึกต่างๆ จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัยและจากการสัมภาษณ์ผู้สอนในสาขาขับร้องเพลงไทย มักพบปัญหาพื้นฐานที่คล้ายคลึงกันว่า อาจารย์แต่ละท่านไม่ได้จัดเรียงเนื้อหาวิชาที่สอนของตนเองให้เป็นหมวดหมู่ หรือนำเสนอในรูปแบบของสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

จากความยุ่งยากซับซ้อนดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลประวัติและความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย ประเภทของการขับร้องเพลงไทย ทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย แบบแผนการขับร้องเพลงไทยในกิจกรรมทางสังคม โดยพัฒนาให้เป็นสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่า มีประโยชน์

ต่อการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย เป็นสื่อที่ทันสมัยและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังนั้นการที่จะศึกษาให้กระจ่างชัดเจน ในการนำเทคโนโลยีสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเข้ามาช่วยในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและขาดอุปกรณ์การสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีความเสมอภาคทางการศึกษาที่ถูกต้องเท่าเทียมกัน อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการอย่างดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบการสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย รายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 สาขาวิชาคีตศิลป์ไทยและดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาจะเป็นตัวอย่างในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย ซึ่งใช้สร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างหนึ่ง และยังทำให้เกิดความพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ทัดเทียมสากล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อระบบการเรียนการสอนโดยตรง

จุดประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบการสอน รายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 สาขาวิชาคีตศิลป์ไทยและดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ผลผลิตงานวิจัย สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบการสอนขับร้องเพลงไทย รายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย ที่มีประสิทธิภาพ

2. เป็นแนวทางในการผลิตสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้คุ้มค่า

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. ประชากร ประชากรเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สาขาวิชาศิลปศึกษาไทยและดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สาขาวิชาศิลปศึกษาไทยและดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม โดยการสุ่มมาหนึ่งห้องเรียนด้วยวิธีการจับฉลาก เพื่อให้ได้กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม จำนวน 15 คน
3. ระยะเวลาในการทดลอง ใช้เวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 คาบ คาบละ 25 นาที รวม 24 คาบ
4. เนื้อหาที่ใช้ทดลองครั้งนี้ คือ เนื้อหาในรายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 4 บทเรียน คือ ประวัติและความสำคัญของการ ขับร้องเพลงไทย ประเภทของการขับร้องเพลงไทย ทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย และแบบแผนการขับร้องเพลงไทยในกิจกรรมทางสังคม แต่ละบทเรียนจะมีหัวข้อย่อยให้ผู้เรียนทำการเลือกเรียนตามต้องการและแต่ละหัวข้อ มีแบบฝึกหัดให้นักศึกษาฝึกทำในแต่ละบทเรียนสามารถย้อนกลับไปดูโจทย์แบบฝึกหัดและเฉลยได้

คำถามวิจัย

คำถามที่ 1 อะไรคือผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระหว่างการมีการติดตามผลการเรียนรู้ โดยการพิจารณาจากความสัมพันธ์ของการวัดแรงจูงใจในด้านปัจจัยภายในและภายนอก, คุณค่าของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, การควบคุมความอดทนในการเรียนรู้, เวลาและบรรยากาศการเรียน, การตรวจสอบด้วยตนเอง และการมองหาความช่วยเหลือ

คำถามที่ 2 บทเรียน เรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่

คำถามที่ 3 นักเรียนคนตรีกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีความแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือไม่? โดยการพิจารณาผลจากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนและผลรายงานที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

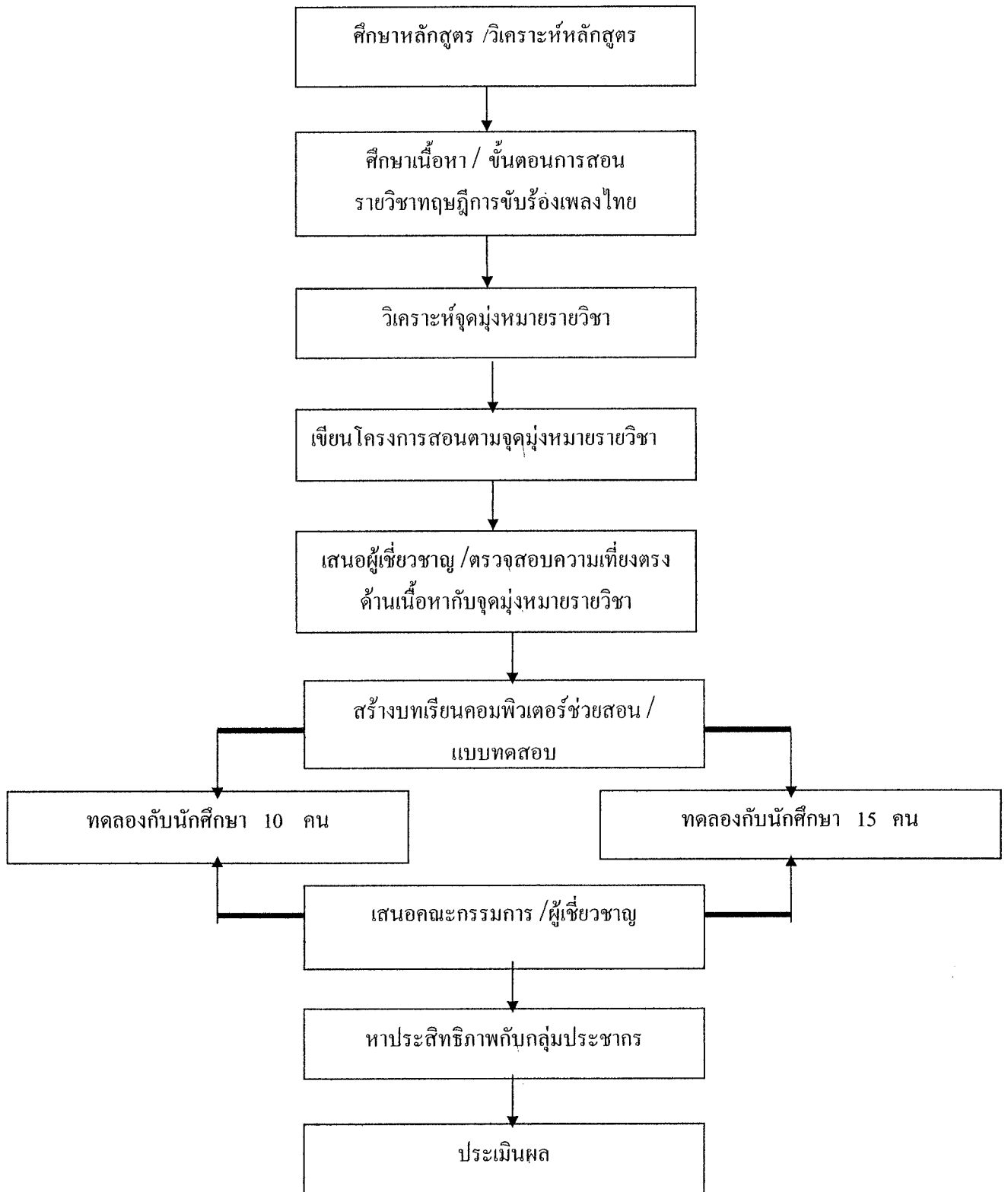
จากทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนโดยมีจัดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัยของ Bloom ทฤษฎีการเรียนรู้สังกัดของ De Cecco ทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์

(Maslow's Hierarchy of Needs) และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของ Piaget สรุปได้ว่าการขับร้องและดนตรีมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ในทุกด้าน โดยมีอิทธิพลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ทางด้านสมอง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ของมนุษย์ นอกจากนี้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยของทรงศักดิ์ ปีทมรุจ (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ของอาจารย์ผู้สอนดนตรีในระดับอุดมศึกษาของไทย และ แวกโกเนอร์ (Waggoner, 1968) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถพื้นฐานทางการใช้คอมพิวเตอร์

สามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า การศึกษาวิจัย การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยแล้ว น่าจะนำมาใช้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะจะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) และทำการเก็บข้อมูล (Field Study) มีกรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 ฟังกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย : การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์เฉพาะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนำมาช่วยในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 สาขาวิชาศิลปศึกษาและดุริยางคศิลป์ ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2553 – 31 กันยายน 2554 เท่านั้น ดังนั้นหากมีการพัฒนาทางเทคโนโลยีเกินจากช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของงานวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย และเป็นการสร้างสื่อการสอนที่ทันสมัย และตำราแก่สาขาวิชาขับร้องเพลงไทย ซึ่งขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัยและตำราอย่างมาก โดยเฉพาะสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและตำราภาษาไทย ทำให้ได้คลังความรู้ทางการขับร้องเพลงไทยที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยทางการขับร้องและดนตรี ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและขาดอุปกรณ์การสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างแท้จริง และเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนการสอนขับร้องเพลงไทยช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีความเสมอภาคทางการศึกษาที่ถูกต้องเท่าเทียมกัน อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการอย่างดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นที่ศึกษาของนักเรียน นักศึกษานักวิชาการและทำให้เป็นศูนย์กลางทางการขับร้องดนตรีไทยของสถาบันที่เปิดสอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ทั่วประเทศไทย

เป็นประโยชน์ต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1. เพื่อสร้างระบบวิจัย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย โดยเน้นผลวิจัยด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย : (1) อาจารย์, นักศึกษา, ผู้เกี่ยวข้อง

(2) นักวิชาการ นักวิชาการการศึกษา นักวิชาการดนตรี ฯลฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

- สถาบันดนตรีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบัน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาขับร้องเพลงไทยสาขาวิชาดนตรี

2. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เช่น คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆทั่วประเทศ ฯลฯ ,วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค , สถาบันดนตรีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบัน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

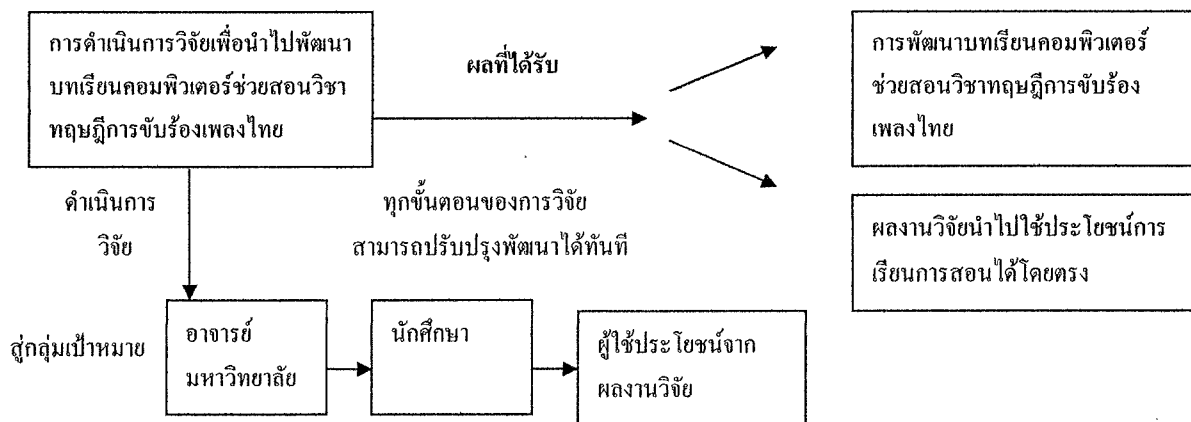
3. ช่วยให้มีทางเลือกใหม่ในการดำเนินงานวิจัยด้านขับร้องและดนตรี

4. นำผลการวิจัยบริการความรู้แก่ผู้สนใจศึกษาและประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมาย :

- (1) หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (2) สถาบันดนตรีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบัน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (3) สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาขับร้องเพลงไทยสาขาวิชาดนตรี

การถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

ภาพประกอบที่ 2 แผนการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำนิยามศัพท์เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันต่อไปนี้

การศึกษา	หมายถึง	การจัดระบบการเรียนการสอนเป็นการเสริมทักษะความรู้ต่างๆให้มีประสบการณ์ที่พึงประสงค์ มีการวัดผลและประเมินผลเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	หมายถึง	การสอนรายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่บรรจุเนื้อหาและชุดคำถาม คำตอบจัดเตรียมไว้ ตามลำดับอย่างเหมาะสมตามลำดับขั้นด้วยตนเองได้ และสามารถเลือกเรียนเนื้อหา ผู้เรียนสามารถเรียนและการทดสอบ ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีซึ่งพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยเอง
คอมพิวเตอร์	หมายถึง	เครื่องเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์สำหรับบันทึกข้อมูล และให้นำเสนอภาพและเสียง
เงื่อนไข	หมายถึง	ข้อกำหนดสำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ประกอบการเรียนการสอน หรือเพื่อการศึกษา
ซีดีรอม (CD ROM)	หมายถึง	ที่เรียกว่าหน่วยบันทึกข้อมูลหรือหน่วยเก็บข้อมูลที่ได้รับการแปลงเป็นภาพและเสียงโดยคอมพิวเตอร์
ดีวีดี (DVD-Digital Versatile Disc)	หมายถึง	แผ่นอุปกรณ์ที่ใช้นำมาบันทึกข้อมูลดิจิทัลเพื่อใช้เล่นกับเครื่องเล่นดีวีดี หรือเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นภาพ
ประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบทดสอบ และการสังเกตการเรียนในวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 80/80 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาซึ่งได้มาจากแบบทดสอบ และการสังเกตการเรียน หลังการเรียนที่ผู้เรียนทำได้ถึงร้อยละ 80 ขึ้นไป 80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ 80 ตัวแรก คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

ผู้เรียน	หมายถึง	นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 สาขาวิชาคีตศิลป์ไทย และดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้สอน	หมายถึง	อาจารย์ผู้สอนขับร้องเพลงไทย และดนตรีไทย
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	หมายถึง	คะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังการเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
รายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทย	หมายถึง	รายวิชาทฤษฎีการขับร้องเพลงไทยสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 สาขาวิชาคีตศิลป์ไทยและดุริยางค์ไทย ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
วิชาเฉพาะด้าน	หมายถึง	วิชาที่กำหนดให้ผู้เรียน เรียนเฉพาะเจาะจงในศาสตร์นั้นๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบเป็นวิชาชีพ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “วิชาเอก”
วีดีโอซีดี (Video CD)	หมายถึง	แผ่นวีซีดี หรือแผ่นวีดีโอซีดี ซึ่งเป็นแผ่นอุปกรณ์ที่บันทึกข้อมูลดิจิทัล ใช้เล่นกับเครื่องเพื่อดูภาพ
สถาบันอุดมศึกษา	หมายถึง	สถานศึกษาที่ตั้งขึ้นโดยรัฐบาล หรือเอกชน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	หมายถึง	หน่วยงานของรัฐบาลมีหน้าที่ควบคุมดูแลสถาบันการศึกษาที่สังกัดภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป
สาขาวิชา/ภาควิชา	หมายถึง	แผนก ที่แยกออกมาจากคณะต่างๆ ของวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย โดยจัดการเรียนการสอนเฉพาะเจาะจงในแขนงใดแขนงหนึ่ง
สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	หมายถึง	ภาพและเสียงข้อมูลและข่าวสารในลักษณะสื่อผสมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์
สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบการศึกษา	หมายถึง	การใช้คอมพิวเตอร์ประกอบการศึกษา แสดงผลใน ลักษณะผสมสื่อหลายชนิดเข้าด้วยกัน โดยเน้น ที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เห็น ได้เลือก และรับฟังข้อมูล ข่าวสารผ่านจอคอมพิวเตอร์ โดยข้อมูล และข่าวสารต่างๆ จะรวมรูปแบบของตัวอักษร รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง และ วีดีโอ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถตอบโต้ และมีปฏิสัมพันธ์ กับสื่อโดยตรงได้

หลักสูตร	หมายถึง	หลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่สังกัดภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ออดิโอซีดี (Audio CD) หมายถึง		แผ่นคอมแพ็คดิสก์สำหรับบันทึกเสียง ที่ให้ภาพและเสียงมากกว่าแผ่นซีดีรอม
อุปกรณ์	หมายถึง	อุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ ที่นำมาใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนดนตรี เช่น มีดีคีย์บอร์ด (MIDI keyboard) ซาวนด์โมดูล (Sound module) และเครื่องดนตรี อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ รวมทั้งอุปกรณ์ด้านภาพและเสียง เช่น เครื่องฉายภาพ (Projector) เครื่องขยายเสียง ลำโพง เป็นต้น
เอ็มพี 3 (MP 3)	หมายถึง	ไฟล์ของเสียงเพลงในฐานข้อมูลสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน